

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: Udrag fra En polsk Familie: 1-2. - 1926

Citation: Hauch, Carsten: "En polsk Familie: 1-2. - 1926", i Hauch, Carsten: *En polsk Familie: 1-2. - 1926*, udg. af POUL SCHJÆRFF, 1926-29, s. 4. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hauch01val-shoot-idm140529614403088/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: En polsk Familie: 1-2. - 1926

Men der gives ogsaa en sneverhirtet Nationalitet, som Poesien bør bekæmpe, ja som enhver billigstænkende Mand bør stræbe at udrydde af sit Bryst. I vor Tid nærme sig jo netop Folkene mere, end nogensinde, til hverandre, og dette kunne de vel, uden at tabe deres Individualitet, thi, trods alle Afvigelser i det Enkelte, ere dog de store Ideer, der bevæge dem, de samme, og hvorfor skulde ikke Mennesker, der staae os nær i Tiden, men fjernt i Rummet, ligesaa vel fortiene vor Deeltagelse, som de, der have levet paa samme Sted, som vi, men der ere adskilte fra os ved en Kløft af Aarhundreder. Jeg mener overhovedet, at man, uden at bortgive det mindste af sit Folks Eiendommelighed, kan antage, at der gives Ulykker og Fornærmelser, der ere fælles for alle Folkeslag, og der, i det de ramme den ene Nation, ogsaa, i det mindste i aandelig Henseende, ramme den anden. Jeg behøver vel ikke her paa ny at erindre om, hvad der alt indtil Trivialitet er gien- taget, at det hele Europa stræber til et fælles Maal, at Culturen slynger sit Baand om de forskellige Lande, at der af deres Tilnærmelse i Fremtiden skal dannes et Forbund, formedelst hvilket de enkelte Stater, uden at tabe deres eget Præg, dog ville betragte de andres eiendommelige Væsen som Noget, der angaaer dem nær og ikke bør være dem fremmed.

Er dette Verdenshistoriens Gang, saa er og hermed den Vei angivet, som Poesien i kommende Tid der har at følge.

Med Hensyn paa nærværende Digt kan jeg for Resten ikke modstaae den Fristelse at tilføie et Par Anmærkninger, for, om muligt, at forebygge nogle af de skieve Domme, som jeg alt er temmelig vant til af de Recensenter, der saalangt troe at kunne oversee det Digt, de criticere, at de aldrig engang

gidde tænke over de Gienstande deri, der ikke falde i Øinene ved første Øiekast.

Det er saaledes let at indsee, at Eventyret i Spindelstuen, der udtrykkelig siges digtet af Pater Vincent, lider under en dobbelt Tendens, der, hvis det stod isoleret, vilde være en Feil; imidlertid er det med Villie saaledes anlagt, fordi det efter Munkens Character, ikke kunde være anderledes. I hans Indre er jo netop denne Dobbeltthed tilstede, saavel den ideale Retning, Tendensen til at opgive det Jordiske og til at søge sit rette Hiem paa den anden Side Graven, som paa den anden Kant Lysten til at see sit Fædreland fremstige i dets gamle Glands i denne Verden; af disse to Retninger kunne jo alle hans Handlinger forklæres, det er da naturligt, at denne Dobbeltthed maa gienkomme i et Digt, der netop skal antyde det Vigtigste af hvad der bevæger sig i hans Siel.

Det kan maaskee heller ikke være af Veien her ligefrem at henpege paa, hvad der allerede i Romanen selv er berørt, at Pater Vincents Historie er saa langt fra at være en Episode, at den snarere maa ansees for Digtets egentlige Midtpunkt, hvorfra det Heles Gang bedst kan oversees; thi ligesom Pater Vincent tvinges til at opgive det egentlige Maal for sine Ønsker her paa Jorden, og først finder det igjen i et højere Aanderige, saaledes tvinges lidt efter lidt alle hans Brødre til det Samme, og hans Historie vorder saaledes et Billede paa, hvad der skeer med det hele Folk.

I Pater Vincents Liv vorder derfor den ideelle Retning Grunden til alle de Ulykker, han i Virkeligheden gionnemgaaer, og hver Vinding i Digtekonstens Rige forvandler sig i Verdens til et Tab. Dette er og kun et Billede paa den Lod, der har truffet det hele Folk, og Ordet Digterlykke var maaskee